

Da det drejer sig om at belyse forbrugernes merudgift til den forbrugsforøgelse på de forskellige vareområder, der skønnes at blive en følge af ovennævnte rationeringsophævelser m. v., er beregningerne foretaget på grundlag af detailpriserne. Specielt for sukkerets vedkommende bemærkes, at det yderligere er forudsat, at den gældende tilskudsordning til nedbringelse af prisen på husholdningsukker og afgiftsordning på industrisukker ophæves sammen med rationeringen.

I bilaget er der nærmere redegjort for de beregninger, der ligger til grund for ovenstående oversigt. Generelt skal man her fremhæve den meget store usikkerhed, der ifølge sagens natur må være forbundet med beregninger af denne karakter. I det følgende er merudgifterne for forbrugerne anslået til rundt regnet 200 mill. kr.

4. Resultatet af beregningerne vedrørende de *valutamæssige* konsekvenser, der skønnes at være forbundet med de direkte forbrugsudvidelser, fremgår af nedenstående oversigt:

	Merudgift i fremmed valuta	
	Dollars	Sterling og anden blød valuta
	Mill. kr.	Mill. kr.
Ophævelse af chokoladerationeringen.....	—	7,0
Ophævelse af terationeringen.....	—	5,0
Ophævelse af kakaorationeringen.....	—	—
Merforbrug af kaffe.....	2,0	—
Ophævelse af sukkerrationeringen.....	—	45,0
Valgfrihed smør/margarine.....	÷ 4,0	37,0
Ophævelse af mærkeafleveringen på restauranter..	1,0	12,0
Ophævelse af sæberationeringen.....	—	6,0
Ialt...	÷ 1,0	112,0

Beregningerne vedrørende de valutamæssige konsekvenser af de direkte forbrugsudvidelser viser således et valutatab i sterling og anden blød valuta på ca. 112,0 mill. kr. og en valutagevinst i hård valuta på ca. 1,0 mill. kr., der fremkommer ved en merudgift til forøget kaffeimport på 2,0 mill. kr. og en sparet udgift på netto ca. 3 mill. kr., der indvindes ved en mindre import af margarineråstoffer.

I bilaget er der nærmere redegjort for beregningerne vedrørende de valutamæssige konsekvenser.

5. De valutamæssige konsekvenser vil imidlertid også komme til at afhænge af de *indirekte forbrugsmæssige* virkninger af rationeringsophævelserne.

Den merudgift for forbrugerne på omkring 200 mill. kr., som skønnes at blive følgen med hensyn til de varer, der direkte berøres af lempelserne i de forbrugsbegrænsende foranstaltninger, vil næppe føre til en udvidelse af det samlede forbrug med dette beløb. I det omfang, forbrugerne kompensere merudgiften på disse vareområder ved et mindre forbrug på andre områder, vil der i forbindelse med den heraf følgende *forbrugsomlægning* kunne spares valuta til mindre import på andre vareområder. Der vil dog næppe finde en forbrugsomlægning sted, for så vidt angår alle 200 mill. kr., idet denne merudgift eventuelt i et vist omfang vil blive afholdt gennem formindsket opsparing.

De spørgsmål, man kunne ønske besvaret, er derfor følgende:

1. I hvilket omfang vil forbrugernes merudgift på ca. 200 mill. kr. til de direkte berørte varer blive afholdt ved formindsket opsparing og ved forbrugsomlægning.
2. På hvilke vareområder reduceres forbruget i forbindelse med forbrugsomlægningen.
3. De valutamæssige konsekvenser af forbrugsomlægningen.

Besvarelsen af disse spørgsmål lader sig næppe udtrykke talmæssigt. Højst vil der kunne blive tale om at pege på visse faktorer, som skønnes at være i særlig grad bestemmende for de tendenser, der kan påvirke udviklingsforløbet.

Man skal i denne henseende pege på følgende forhold:

ad 1. Det må antages, at merudgiften på 200 mill. kr. i overvejende grad vil blive dækket ved en forbrugsomlægning og derfor næppe i synderlig grad påvirke